

- Mõõtke oma kehatemperatuuri iga 2 tunni tagant ja pange näidud kirja. Kui Te pöördate uuesti arsti poole, võtke mõõtmistulemused endaga kaasa.

Kui Teid on saadetud koju, aga Teil tekib mõni järgmistest sümptomitest, võtke viivitamatult ühendust arstiga:

- jätkuv või tugevnev oksendamine;
- kõhuvalu tugevnemine;
- palaviku tõus;
- minestamine;
- vere esinemine oksemassides või väljaheites.

Operatsioonijärgsel paranemisel on kõige olulisem järgida täpselt arsti antud korraldusi. Selleks, et end võimalikult kiiresti hästi tunda, peate:

- puhkama;
- magama piisavalt, vältides samas päeval pikaks ajaks voodisse jäämist;
- süüa paranemisperioodil valgurikast toitu, kui Teie arst seda Teile soovib;
- süüa korraga vähe, kuid sageli;
- järk-järgult suurendama füüsilist aktiivsust;
- hoidma lõikushaava puhtana;
- pesema korralikult käsi enne, kui eemaldate haavalt plaastri;
- jätkama Teile määratud ravimite võtmist;
- võtma ühendust arstiga, kui ilmnevad järgmised haavanakkuse tunnused:
 - haavapiirkonna punetus ja soojus,
 - palavik.

Tõlkinud: üldkirurgia osakonna
õde Merike Murde

Äge apenditsiit

Äge apenditsiit on ussripiku (tuntud ka pimesoole nime all) põletikuline protsess. Ussripik on väike sõrmekujuline väljasopistus, mis asub piirkonnas, kus peensool lõpeb ja algab jämesool. Ussripikul ei ole teada kindlat funktsiooni. Põletik on organismi reaktsioon ärritusele, vigastusele või infektsioonile. See põhjustab turset ja valu.

Ägeda apenditsiidi puhul on oluline saada ravi enne, kui ussripiku sein perforatsiooniks, mis võib põhjustada kõhukelmepõletikku e. peritoniiti, mis on ohtlik tüsistus.

Kuna ägeda ussripikupõletiku puhul on oht ussripiku seina perforatsiooniks, siis on tegemist erakorralise olukorraga, mis vajab kiiret ravi.

Haiguse tekkepõhjused

Enamasti tekib äge apenditsiit sellest, et roojamassid blokeerivad ussripiku valendiku. Samuti võib see tekkida reaktsioonina seedetrakti infektsioonile.

Haiguse sümptomid

Sagedasemad sümptomid on:

- kõhuvalu, mis harilikult algab naba piirkonnas ja on hiljem enam väljendunud paremal pool alakõhus;
- isutus;
- iiveldus, oksendamine;
- kõhukinnisus või kõhulahtisus;
- gaaside peetus;
- palavik, enamasti mitte väga kõrge.

Kõhukelmepõletiku sümptomid on palju raskemad. Kõhuvalu on tugevam ja tuntav üle kogu kõhu. Kõht on puhitunud ja pinges.

Vanuritel, rasedatel ja lastel esineb ebatüüpilisi haigustunnuseid, mistõttu võib neil diagnoos hilineda ja ussripik perforeruda. Seetõttu on neil äärmiselt oluline pöörata tähelepanu juba varastele sümptomitele.

Uuringud

Teile võidakse teha järgnevad uuringud:

- vereanalüüsid;
- uriinianalüüs;

- rindkere röntgenülesvõte (kuna parema kopsu alaosa põletik võib põhjustada sarnast kõhuvalu);
- röntgenülesvõte või ultraheliuuring kõhust.

Ravi

Kui diagnoos pole kindel, võidakse Teid jälgida erakorralise meditsiini või kirurgia osakonnas 12-24 tundi, et selgitada, kas on vajalik kirurgiline ravi. Diagnoositud, aga ka kahtlustatava apenditsiidi ravi on enamasti operatiivne. Operatsiooni nimi on apendektoomia.

Ussripiku seina perforerumine võib viia abstsessi e. piirdunud mädakolde tekkimiseni. Sel juhul paneb kirurg patsiendi kõhtu dreeni, et infitseerunud vedelik saaks paari päeva jooksul pärast operatsiooni kõhust väljuda.

Enne operatsiooni antakse Teile antibiootikume. Antibiootikume saate Te ka 24 tunni kuni mõne päeva jooksul pärast operatsiooni, sõltuvalt sellest, kas ussripik oli perforerunud või mitte.

Esimesel päeval pärast operatsiooni ei anta Teile süüa ega juua. Seejärel lubatakse juua väikeses koguses vett, hiljem teisi vedelikke ning lõpuks vedelat toitu, mida võite süüa seni, kuni saate pöörduda oma endiste söömisharjumuste juurde.

Harilikult viibitakse haiglas kuni 4 päeva pärast apendektoomiat. Juhul, kui Teie ussripik perforerus, peab olema arstliku järelvalve all 7 päeva või kauem.

Ilma ussripikuta saate edaspidi elada normaalset elu.

Kodune enesehooldus

Kui arst otsustab Teid mitte opereerida, annab ta Teile järgmised juhised:

- ärge kasutage kodus valuvaigisteid. Valuvaigisteid kasutades ei saa Te aru, kas valu süveneb või leeveneb.
- Ärge kasutage kõhulahtisteid, sest see suurendab ussripiku perforerumise tõenäosust.
- Ärge võtke antibiootikume.
- Võtke ühendust arstiga, kui 6-12 tunni jooksul toimuvad Teile enesetundes mingid muutused.
- Võtke kaasa uriinianalüüs, kui Te pöördute 24 tunni jooksul uuesti arsti vastuvõtule.
- Ärge sööge sel päeval midagi. Juhul, kui Te vajate samal päeval operatsiooni, on parem, kui olete söömata.